

Budgetjustering för ökad biologisk mångfald i bostadsnära natur

Åtgärder

Förvaltningen har för avsikt att ansöka om medel för åtgärder inom bostadsnära natur för en ökad biologisk mångfald.

Inventering av biologiska värden och skötsel mål för bostadsnära natur

Förvaltningen har identifierat ett behov av att ha tydliga mål i samband med skötseln av den bostadsnära naturen och vill därför ta fram en skötselplan. I samband med det arbetet behöver de biologiska värdena kartläggas och belysas. Förvaltningen har ett målinriktat trygghetsarbete och i samband med det kan det ibland uppstå konflikter med de biologiska värdena. Därför behövs det bra och tydliga riktlinjer till stöd för avvägningar och prioriteringar.

Med utgångspunkt i stadsdelens parkplan, handlingsplan för biologisk mångfald, miljöbarometern, befintliga ekologiutredningar, Artarken och fältinventering vill vi kartlägga de biologiska värdena och sätta tydliga mål och prioriteringar för våra bostadsnära naturområden.

Genom att t.ex. klassa nyckelarter och identifiera skogssystem, kan vi med rätt naturvårdsskötsel stärka spridningsvägar och samband i landskapet samt gynna de arter som är svaga. Detta kommer att bli ett bra underlag för beställare och driftentreprenörer i arbetet med att genomföra rätt och effektiva åtgärder för en ökad biologisk mångfald.

Ett annat exempel på åtgärder man kan göra på platser där man identifierar förutsättningar för att utveckla en artrik ängsflora är att uppgradera skötseln av vissa gräsmarker. Slätter med häst och lie ger stora sociala mervärden då det visar på en levande historia och hur man brukade marken förr i tiden. Möjligheten att göra pedagogiska insatser i samarbete med skola och förskola är bra. Spontana möten med besökare är av stor pedagogisk betydelse.

Inventeringen är tänkt att genomföras under 2021.

Hantering av granbarkborre och ökat antal riskträd

Antalet granar som angripits av granbarkborre i stadsdelsområdet har kraftigt ökat de senaste åren. Det har genererat ett stort antal döda granar som blir riskabla, i synnerhet då de står nära vägar och bebyggelse. Kostnaderna för att hantera riskträden har därför ökat. Vi har bland annat gjort en stor insats i samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning i Rissneskogen i syfte att hantera riskträden och ta bort träd med pågående angrepp.

En plats som vi identifierat med en omfattande del angripna träd som behöver åtgärdas för att de har blivit riskabla är Kistahöjden.

Förstärkningsåtgärder för ökad biologisk mångfald

I samarbete med sommararbetande ungdomar som arbetar åt stadsdelen varje sommar ser vi en möjlighet att arbeta med enkla förstärkningsåtgärder. Genom att ungdomarna tillsammans med handledarna studerar och identifierar naturen kan de använda Länsstyrelsens receptsamling för biologisk mångfald i parker och trädgårdar. Här beskrivs en mängd enkla åtgärder som kan vara lämpliga för sommarungdomarna att jobba med och ha som studiematerial. Det kan ge ett stort mervärde för lärande om biologisk mångfald och social delaktighet för närområdet. Exempel på åtgärder från receptsamlingen vi ser att de kan arbeta med är att bygga mulmholkar, fågel och fladdermusholkar, skapa sandblottor och insektshotell.

Nytan för staden

Genom att göra en grundlig inventering och sätta mål för den bostadsnära naturen kan den biologiska mångfalden värnas och öka. Risk för konflikt med trygghetsintressen kan minimeras och båda värden får en bättre förankring i stadens organisation. Genom att t.ex. klassa om vissa gräsmarksytor som har förutsättningar för hög artrikedom kan de skötas på ett mer biologiskt gynnsamt sätt inom befintlig skötselbudget. Staden har emellertid svårt att hitta medel för att göra den grundläggande inviteringen i ordinarie driftsbudget.

När sommarungdomarna studerar och arbetar med förstärkningsåtgärder i samband med sitt feriearbete får de möjlighet till meningsfulla arbetsuppgifter som ger mervärden i form av ökad kunskap och ökat engagemang för sin närmiljö samtidigt som resultatet ger förutsättningar för ökad biologisk mångfald i staden.

Nedtagning av riskträd är en viktig åtgärd så att ingen kommer till skada och vi har samtidigt möjlighet att lämna kvar död ved och

skapa högstubbar (av träd med gamla angrepp) som gynnar den biologiska mångfalden. Då angreppen kraftigt ökat på senare år har detta blivit en stor kostnad som vi har svårt att inkludera i den ordinarie driftsbudgeten.

Tidplan

Åtgärderna är tänkta att genomföras under 2021. Arbetet med inventeringen påbörjas så snart det är möjligt och den blir sedan ett underlag för det fortsatta arbetet. Förstärkningsåtgärder från Länsstyrelsens receptsamling genomförs under sommaren då sommarungdomarna är på plats. Hantering av riskträd sker så snart som möjligt.

Kostnader

Den uppskattade kostnaden för insatserna framgår av servettkalkylen nedan:

Servettkalkyl

Inventering av biologiska värden för bostadsnära natur	1000 000kr
Hantering av granbarkborre/riskträd	400 000kr
Förstärkningsåtgärder för ökad biologisk mångfald	250 000kr
Summa	1 650 000kr

Mats Grönvik
Landskapsingenjör